

<p>REPUBLICA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO</p> <h3>Izhodišča za pripravo novele predpisa, ki ureja svetlobno onesnaževanje</h3> <p>Poročilo Računskega sodišča</p>	<p>Ministrstvo naj:</p> <ol style="list-style-type: none"> izvede celovito analizo področja svetlobnega onesnaževanja okolja v Republiki Sloveniji ter ugotovi, ali so bili nameni in cilji, zaradi katerih je bila sprejeta Uredba o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja okolja, doseženi, ter če ugotovi, da cilji niso doseženi, ustrezno ukrepa; preuči možnost za vzpostavitev sistema spremljanja svetlobnega onesnaževanja okolja; preveri ustreznost mejnih vrednosti uredbe, predvsem tistih, ki so določena glede na porabo električne energije ali električno moč svetila ter preuči ali bi bilo potrebno mejne vrednosti prilagoditi ali pa jih določiti na drugačen način oz. z drugačnimi merskimi enotami; preuči, ali bi bilo potrebno določiti tudi spekter oz. barvno temperaturo svetlobe, ki jo je dovoljeno uporabljati pri razsvetljavi; preveri, ali bi bilo mogoče pospešiti nameščanje pametne razsvetljave, ki bi dopuščala spreminjanje intenzivnosti in spektra oz. barvne temperature svetlobe in/ali ugašanje razsvetljave v urah, ko se intenziteta prometa zmanjša; prouči, na kakšen način bi lahko vzpodbudilo potencialne izvajalce meritev za ugotavljanje osvetljenosti in svetlosti, da bi se odločili za pridobitev akreditacije; preveri, ali bi bilo smiselno ponovno uvesti obveznost priprave in sprejema operativnega programa, ki bo omogočal celovito ureditev preprečevanja svetlobnega onesnaževanja okolja.
--	--

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Predlagane spremembe

Okolju prijazne svetilke

Okolju prijazne svetilke so svetilke, ki:

1. Ne svetijo nad vodoravnico (kot do sedaj)
2. CCT < 2700 K (novo!), na naravovarstvenih območjih CCT < 2200 K

Izjema: svetilke z manj kot 300 lm oz. 100lm/m (za stanovanjsko razsvetljavo, kulturne spomenike, fasade, objekte za gostinstvo in turizem), osvetljenost ne presega 2 lx

Sedaj:

manj kot 25 W, samo za stanovanjske stavbe

Manj kot 20 W, sestavni del kulturnega spomenika ali na območju kulturnega spomenika in osvetljenost ne presega 2 lx in hitrost prometa na osvetljenih prometnih površinah je omejena na 30 km/h

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Predlagane spremembe

Splošne omejitve

- Mejne vrednosti na oknih varovanih prostorov veljajo za vse vrste razsvetljave (sedaj stanovanjska razsvetljava izvzeta)
- Osvetljevanje objektov, kjer so habitati ogroženih vrst možno ob predhodnem soglasju ZRSVN (sedaj prepovedano osvetljevati površine, kjer so preletne odprtine, brez izjem)
- Prepoved osvetljevanja naravnega okolja (sedaj ni prepovedano)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Predlagane spremembe

Naravovarstvena območja
(novo!)

- Vsa območja, zaščiteni s predpisi o varstvu narave
- Nižja CCT: < 2200K, prehodi za pešce in kolesarje < 2700K, brez emisije svetlobe pod 380nm
- Ugašanje razsvetljave fasade in kulturnega spomenika ob 22:00

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Predlagane spremembe

Ceste in javne površine

- Prepovedano osvetljevati izven naselij, razen servisne površine, šolske poti (do 21:00) in turistične povezave (do 24:00), če je nujno zaradi prometne varnosti
- Javne poti in nekategorizirane ceste v stanovanjskih območjih se med 22:00 in 5:00 izklaplja ali reducira za 75%, lahko se prižiga do polne svetilnosti s senzorjem
- Ciljna vrednost 3000 klmh na prebivalca občine na leto
- Minimalnih mejnih vrednosti, določenih z drugimi predpisi, se ne sme presegati za več kot 15%

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Predlagane spremembe

Parkirne površine

- Uporablja se prvo ali drugo skupino po standardu SIST EN 12464-2 , tretja skupina izjemoma v naseljih, ki imajo status mesta in je z oceno tveganja izkazano, da je to nujno
- Preseganje minimalnih mejnih vrednosti največ 15%
- Razsvetljava zasebne parkirne površine mora biti izven delovnega časa izklopljena, možno prižiganje s senzorjem do polne svetilnosti
- Poenotenje zahtev za proizvodne objekte, poslovne objekte in ustanove

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Predlagane spremembe

Delovna mesta na prostem

- Preseganje minimalnih mejnih vrednosti največ 15%, razen če je z oceno tveganja dokazano, da je potrebno več (kot sedaj)
- Se uporablja izključno takrat, ko dejansko potekajo dela na prostem

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Predlagane spremembe

Nestanovanjski objekti
(novo!)

- Poenotenje zahtev za proizvodne objekte, poslovne objekte in ustanove
- 9 lm/m² (sedaj):
proizvodni objekti: 0,090 W/m² oz. 0,015 W/m²,
poslovne stavbe: 0,075 W/m² oz. 0,015 W/m²
ustanove: 0,060 W/m² oz. 0,015 W/m²), izven delovnega časa mora biti razsvetljava ugasnjena, se pa lahko prižiga s senzorjem
- Notranja razsvetljava nestanovanjskih stavb mora biti izven delovnega časa ugasnjena, razen rastlinjaki, če imajo ustrezna senčila

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Predlagane spremembe

Razsvetljava fasade

- Dovoljeno le v naselju, razen kulturnih spomenikov, za katere obstajajo utemeljeni razlogi, kar se izkaže s soglasjem ZVKDS
- Če gre za kulturni spomenik izven naselja na naravovarstvenem območju, potrebno tudi soglasje ZRSVN (v naselju potrebno le, če gre za habitate zaščitene vrste)
- Največja svetlost fasade je 1 cd/m² (kot sedaj), v mestnih središčih 2 cd/m² (novo!)
- Razsvetljava fasade se izklaplja ob 22:00 oz. ob 24.00 v mestnih središčih (novo!)
- Razsvetljava fasade stanovanjske stavbe je prepovedana (novo!)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Predlagane spremembe

Razsvetljava objekta za oglaševanje

- Dovoljeno le v naselju, razen če gre za oglaševanje dejavnosti, v času ko ta obratuje
- Ugašanje ob 22:00 oz. ob 24:00 v mestnih središčih
- Nove mejne vrednosti:
- Do 10 m²: 100 cd/m² v naselju s statusom mesta, 50 cd/m² drugod, 25 cd/m² izven naselja, če je to dovoljeno
- Nad 10 m²: 10 cd/m² v naselju s statusom mesta, 5 cd/m² drugod

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Predlagane spremembe

Razsvetljava športnega igrišča

- Izven delovnega časa in kadar se igrišče ne uporablja, mora biti razsvetljava izklopljena
- Na območjih naselij s statusom mesta dovoljeno uporabljati svetilke, ki svetijo nad vodoravnico največ 5%, če sicer tehnično ni mogoče zagotoviti ustrezne osvetljenosti za televizijske prenose

<p> REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO </p> <p>Predlagane spremembe</p> <p>Razsvetljava gradbišča</p>	<p>- Ni sprememb</p>
--	----------------------

<p> REPUBLIKA SLOVENIJA MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO </p> <p>Predlagane spremembe</p> <p>Načrt razsvetljave</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Vse občine, vse upravljavci nad 100 klm, vsakih 5 let (tudi tisti, ki uredbe sicer ne uporabljajo – razsvetljava za varovanje, urejena z drugimi predpisi in podobno) - Če je nad 1000 klm, lahko načrt izdela samo pooblaščen inženir s področja elektrotehnike, ki je v zadnjih treh letih pridobil vsaj 3 kreditne točke s področja razsvetljave na izobraževanjih IZS - Podatki o svetilkah (število, svetlobni tok, priklopna moč, skladnost z zahtevami te uredbe, svetlobnotehnični izračuni, akcijski načrt prilagoditve razsvetljave, oceno prihrankov, rezultati prvih meritev) - Poročilo o uporabi razsvetljave z oceno letne svetlobne energije in porabo energije za preteklo leto - Upravljavec javnih cest in javnih površin mora objaviti tudi grafični prikaz v GIS ali PISO
--	--

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Predlagane spremembe

Presoja vplivov na okolje
(novo!)

- Za objekte, kjer je potrebna presoja vplivov na okolje, se izdelata elaborat svetlobnega onesnaženja, iz katerega je razvidna skladnost nameravanega projekta z zahtevami te uredbe (na obrazcu, ki bo objavljen na spletni strani MOPE)
- Če gre za širitev obstoječega posega, ki nima skladne razsvetljave, se nova razsvetljava ne sme nameščati, dokler se obstoječa ne prilagodi

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Predlagane spremembe

Javna naročila
(novo!)

- V primeru javnih naročil je potrebno v javno anročilo vključiti zahtevo, da se ponudbi priloži načrt razsvetljave, ki ga lahko izdelata samo pooblaščen inženir s področja elektrotehnike, ki je v zadnjih treh letih pridobil vsaj 3 kreditne točke s področja razsvetljave na izobraževanjih IZS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Predlagane spremembe

Izvajanje meritev

- Pooblaščen izvajalec monitoringa z ustrezno akreditacijo po SIST EN 17025
- Obvezne prve meritve za novo razsvetljavo nad 1000 klm, ali če so meritve zahtevane z drugimi predpisi

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Predlagane spremembe

Ukrepi za zmanjšanje svetlobnega onesnaževanja

- Neobvezna priporočila za bolj ozaveščene uporabnike, smernice za projektiranje, omilitveni ukrepi

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Predlagane spremembe

Prilagoditveni roki

- Do konca leta 2026 za svetilke, ki svetijo nad vodoravnico (prilagoditveni roki iz obstoječe uredbe so že zdavnaj mimo in vse te svetilke so že dalj časa v prekršku)
- Do konca leta 2027 glede ugašanja v poznem nočnem času
- Do konca leta 2025 za športne objekte, ki imajo svetilke, ki svetijo nad vodoravnico
- Do konca življenjske dobe za osvetlitev kulturnih spomenikov, če se ugašajo po 22:00 uri oz. po 24:00 uri v mestnih središčih
- Ob menjavi svetilk oz. najkasneje konec leta 2045 za spremembo podobne barvne temperature, če svetilke ne svetijo nad vodoravnico
- Ciljna vrednost 4000 klmh na prebivalca občine na leto do 31. 12. 2027 in 3500 klmh na prebivalca občine na leto od 1. 1. 2028 do 31. 12. 2034.
- Načrt razsvetljave prvič v 2026 za 2025.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Pripombe, predlogi, komentarji

- Preko portala e.demokracija, na objavljenem obrazcu ali na naslov: gp.mope@gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

**Hvala za
pozornost!**

Pripombe, mnenja in predloge
lahko pošljete na:

gp.mope@gov.si